

“Tijekom prošle godine hrvatski robni izvoz dosegnuo je 8,03 mlrd dolara, dok je istovremeno uvoz iznosio 16,6 milijarde dolara, odnosno ostvaren je deficit u robnoj razmjeni od 8,56 mlrd dolara.

U cijeloj 2004. godini ukupna vrijednost plasiranih roba iz Hrvatske u inozemstvo viša je za 29,7% dok je dolarska vrijednost uvoza u odnosu na 2003. godinu porasla za 16,7%.

Usporavanje rasta uvoza postaje još očitije ako se navede da je u kunama porast iznosio tek 5,4%. u odnosu na 2003. godinu. Kunska vrijednost izvoza porasla je za 16,9% na 48,4 mlrd. kuna.

Iako je prošlogodišnja robna razmjena rezultirala u dosad najvišem deficitu (6,7% više no u 2003. godini), treba napomenuti da je pokazatelj pokrivenosti uvoza izvozom iznosio 48,4% što je bolje nego prethodne dvije godine. U 2002. pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 45,7%, a u 2003. godini 43,5%.”

Podaci koje smo citirali pokazuju različita kretanja izvoza i uvoza u prošloj 2004. godini. Promjene, ma koliko izražavale promjene trenda, koje nam daje Državni zavod za statistiku, ipak ukazuju da je ostvaren rekordni deficit od 8,56 milijardi \$. Prema istom izvoru on je za 6,7% veći nego što je iznosio u 2003. godini.

Kako ocijeniti kretanja u 2004. godini?

Promjena trenda u smislu dinamiziranja izvoza u odnosu na stope rasta uvoza zaslužuje, nesumljivo, pozitivnu ocjenu. Drugo je, međutim, pitanje u kojoj je to mjeri trajno osposobljavanje hrvatskog gospodarstva a u kojoj se je mjeri promjena dinamike naprosto dogodila.

Ocjenjujući ekonomsku politiku teško je ustvrditi da se radi o dugoročnoj promjeni trenda. Prema tome, u većoj mjeri dinamiziranje izvoza u odnosu na uvoz nije rezultat osmišljene ekonomske politike već rezultat dogođenog. Da li je tome tako vidjet ćemo već ove godine.

Temeljni kriterij za ocjenu u kojoj je mjeri hrvatsko gospodarstvo izvozno orijentirano svakako valja tražiti u sposobnosti smanjenja deficita. To će se vidjeti već u ovoj 2005. godini. Naime, dinamiziranje deficita koje imamo u zadnjih nekoliko godina može značiti da je privreda bila opskrbljena u više nego dovoljnim količinama potrebnim imputima iz uvoza pa je ovogodišnji izvoz u odgovarajućem djelu pokriven i prošlogodišnjim uvozom. Samo smanjenje deficita i dinamiziranje njegovog smanjenja može biti pokazatelj na kojem možemo temeljiti zaključke.

Kretanje varijabli u ekonomiji i njihovo relativno kretanje - bilo da se radi o povećanju ili smanjenju - nije dostatno za precizniju ocjenu. «Igra» s grafikonima je potencijalno još daleko maštovitija. To vam je tako u ekonomiji.

Brojke, brojke,

Autor Guste Santini

Utorak, 01 Veljača 2005 19:29
